

کرونا هم
تأثیرگذار بود
و به اختلافات
اتاق لطمه زد
و کارت‌های
عضویت
بی‌حسابی که
در دو دوره اخیر
نقش پیدا کرد،
باعث کاهش
نیروهای کیفی
اتاق شد. این
کارت‌ها بدون
هویت بود و منشأ
درستی نداشت
و هرکسی را
خواستند در
هیأت نمایندگان
آوردند و منتقدان
را حذف کردند
و کیفیت
نمایندگان افت
کرد

در کشور را راه‌اندازی کند. مثلاً در مورد گفتمان کمبود آب، اتاق روی آن بخوبی کار کرد. اتاق بازرگانی در مسأله فساد، اولین جایی بود که در گفتمان‌سازی بخوبی عمل کرد. روی بحث محیط کسب‌وکار هم توانست تأثیر خودش را بگذارد. البته ساختار اتاق خیلی فعال نیست، تأثیرگذاری‌ها بیشتر جنبه شخصی دارد که ممکن است در اقتصاد کشور پاسخ بگیرد اما اگر در اتاق ساختار مشخصی داشت، می‌توانست تغذیه‌کننده شورای پول‌واعتبار باشد و در روابط بین‌الملل تأثیر بیشتری بگذارد و در کمیسیون‌های مختلف مجلس حضور داشته و قبل از اینکه قانونی تصویب شود، کارهای لازم را انجام دهد. اما معمولاً بعد از تصویب قانون از اتاق بازرگانی دعوت می‌کنند.

تعامل اتاق بازرگانی با دستگاه‌های سیاسی چگونه است؟ برخی می‌گویند دستمایه برخی جریان‌های سیاسی است؟

اتاق بازرگانی به شخص، جریان سیاسی یا جناح خاصی اختصاص ندارد. بیشتر بحث‌ها مسأله سلیاق بود که دسته‌بندی‌ها شکل گرفت. روش‌ها و تفاوت رویکردها باعث این مسائل شد. نوع رویکردها متفاوت است. بدنه اصلی اتاق کاری به کار سیاسی ندارد و اعضای اتاق از آدم‌های سیاسی فرار می‌کنند اما ممکن است رئیس اتاقی باشد که گرایش داشته و در گرایش خود بتواند مؤثر باشد.

برخی می‌گویند اتاق بازرگانی به جای انجام وظایف خودش، به دنبال رانت‌های نفتی است. این گزاره را تأیید می‌کنید و اتاق بطور کلی به این سمت رفته است؟

به رغم نقدهایی که در موضوع ترک فعل و عدم شفافیت و کارایی به اتاق وارد است، اما این مسائل در اتاق وجود ندارد. اتاق بیشتر از انفعال رنج می‌برد تا رانت خواهی‌ها. اتاق برای برجام خیلی تلاش کرد اما تلاش‌هایش به نتیجه نرسید و بخش خصوصی در آن دستاوردی نداشت و قرارداد‌هایش به بخش دولتی مربوط شد و تلاش اتاق نتوانست به آن نتیجه‌ای که باید برسد.

کرونا هم تأثیرگذار بود و به اختلافات اتاق لطمه زد و کارت‌های عضویت بی‌حسابی که در دو دوره اخیر نقش پیدا کرد، باعث کاهش نیروهای کیفی اتاق شد. این کارت‌ها بدون هویت بود و منشأ درستی نداشت و هر کسی را خواستند در هیأت نمایندگان آوردند و منتقدان را حذف کردند و کیفیت نمایندگان افت کرد و این هیأت نمایندگان، منتقد نبود و هرچه هیأت رئیسه می‌گفت، ۸۰ درصد آن رأی می‌آورد که این بشدت به اتاق لطمه زد و اتاق یک‌دستی شکل گرفت و به کیفیت نیروی اتاق و تضاد آرا لطمه زد. تفریق بودجه می‌آوردند و اسناد زمین‌هاش را نمی‌آوردند و این یک مشکلی بود که باید حساب و کتاب آن مشخص می‌شد. این به خاطر عدم شفافیت بود و باید تحقیق و تفحص جواب بدهد که چرا صورت‌های مالی اتاق بازرگانی شفاف نشد. وقتی بودجه‌ای مصوب می‌شود، باید مشخص شود که چگونه هزینه‌ها صورت گرفته است.

آیا دادستانی کل کشور می‌تواند به این مسأله ورود کند؟

دادستانی به این موضوع ورود نکرد اما سازمان بازرسی کل کشور و سازمان حسابرسی شورایی نظارت و مهم‌تر از همه مجلس ورود کرد و تیمی را آورده است. اما ما این تیم را نیز قبول نداریم و معتقدیم که این تیم

نمایندگان مصوب شد ۴۰۰ میلیارد باید صرف تشکل‌ها شود، الان رقم نماینده تشکل‌ها را حذف کردند و عمده آن را به بحث‌های ساختمان‌سازی تخصیص می‌دهند. اتاق برای انجام مأموریت کمبود منابع ندارد.

اتاق بازرگانی چه هزینه‌هایی دارد؟

یکی از آنها هزینه‌های پرسنلی است و هزینه‌های مشاور، کارهای پژوهشی و سفرهای خارج از کشور نیز دارد. اتاق بازرگانی هزینه‌های خاصی ندارد اما منابع اتاق بازرگانی بیشتر از این هزینه‌ها است. بسیاری از مأموریت‌هایی که دولت نمی‌تواند انجام دهد، اتاق بازرگانی می‌تواند انجام دهد. من در اتاق بازرگانی ایران و عراق چند سال دبیر و عضو هیأت مدیره بودم. اتاق ایران در آن زمان چند بار ادعا کرد که مبلغی بدهید تا یک میلیارد دلار صادرات به عراق را افزایش بدهیم. اتاق مشترک یک بازوی قوی است اما اتاق در سال ۳۰ تا ۴۰ میلیون کمک می‌کند. اتاقی که ۱۰۰ الی ۴۰۰ عضو دارد، می‌تواند کارهای جاری‌اش را انجام دهد. بودجه اتاق اگر در روابط بین‌الملل و تقویت تشکل‌ها و در بحث خصوصی‌سازی درست هزینه شود، می‌تواند به اقتصاد کشور کمک کند.

عملکرد اتاق بازرگانی را درباره بهبود روابط کشور با سایر کشورهای چطور ارزیابی می‌کنید؟

در دوره‌ای که بحث استعمال بدهی ایران پیش آمد و در دوره‌ای که آقای عادل‌ری رئیس بانک مرکزی بودند، ما به نکول شدن گشایش اعتبارات برخوردیم و روابط کشور دچار مشکل شد. اتاق بازرگانی واقعاً در آنجا نقش بازی کرد و با انگلیس و اروپا گفت‌وگو کرد و همه را قانع کرد که بدهی ایران را استعمال کنند. دولت هم در آن زمان روابط خوبی با اروپا نداشت.

اتاق در روابط بین‌الملل مؤثر بود و توانست گفتمان‌سازی